

Ústredná vláda

Naša vízia Európy

Názory, nápady a odporúčania

Témy

- Zmena klímy a životné prostredie
- Migrácia
- Zdravie
- EÚ vo svete

14. januára 2022

Tento dokument je prekladom správy s názvom Naša vízia Európy: názory, nápady a odporúčania (Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen), ktorej holandská verzia bola uverejnená 14. januára 2022 na stránke www.kijkopeuropa.nl. Tento preklad je zjednodušenou verziou, v ktorej bola na účely prekladu odstránená pôvodná úprava (ilustrácie a iné grafické prvky).

Naša vízia...

Zhrnutie správy: prehľad všetkých odporúčaní

Prostredníctvom dialógu s občanmi s názvom Naša vízia Európy sme zozbierali názory a nápady obyvateľov Holandska týkajúce sa budúcnosti Európy. Na základe toho sa Európskej únii predložili tieto odporúčania týkajúce sa posledných štyroch tém (celkový počet tém bol deväť).

Zmena klímy a životné prostredie

- 1. Udať jasný smer, ako má Európa pristupovať ku zmene klímy**
- 2. Zabezpečiť, aby krajiny a podniky užšie spolupracovali na cielených riešeniach**
- 3. Zaviesť spravodlivý a realizovateľný systém nakladania s emisiami CO₂**
- 4. Jasnejšie a pozitívnejšie komunikovať o výzvach, ktoré prináša zmena klímy**

Obyvatelia Holandska si myslia, že by sa EÚ mala postaviť na čelo boja proti zmene klímy. Členské štáty by mali mať možnosť prijímať vlastné rozhodnutia, no musia sa usilovať o dosiahnutie rovnakých cieľov. Krajiny EÚ by sa nemali vzájomne obviňovať, ale viac sa snažiť o výmenu poznatkov a hľadanie spoločných riešení. Systém zdaňovania emisií CO₂ je možno účinný, musí však byť aj spravodlivý, praktický a zrozumiteľný. Vo všeobecnosti si obyvatelia Holandska myslia, že EÚ by mala jasnejšie a pozitívnejšie komunikovať o problematike klímy.

Migrácia

- 1. Vyhnúť sa tomu, aby sa v diskusiách o utečencoch zabúdalo na nuansy**
- 2. Zabezpečiť spravodlivé a rozumné rozdelenie utečencov**
- 3. Využívať znalosti a skúsenosti na pomoc regiónom, z ktorých utečenci pochádzajú**

Obyvatelia Holandska si myslia, že je dôležité rozlišovať medzi ľuďmi, ktorí utekajú z oblastí, ktoré nie sú bezpečné, a hospodárskymi utečencami. V diskusiách o utečencoch a integrácii sa dnes často zabúda na nuansy. S cieľom zabezpečiť spravodlivé rozdelenie utečencov v celej Európe by sa EÚ mala dohodnúť na jasných kritériách, ktoré budú spravodlivé voči členským štátom i ľuďom, ktorí utiekli zo svojich krajín. Obyvatelia Holandska tiež navrhujú, aby EÚ poskytla regiónom, ktoré prijímajú utečencov, nielen finančnú podporu, ale aj know-how.

Zdravie

- 1. V rámci pandémie konať proaktívnejšie**
- 2. Poskytovať cenovo dostupné a spoľahlivé lieky pre každého**
- 3. Krajiny sa musia samy usilovať, aby ich systémy zdravotnej starostlivosti boli spravodlivejšie a efektívnejšie**

Obyvatelia Holandska sa domnievajú, že krajiny EÚ by mali v boji proti pandémie užšie spolupracovať. Zvolené politiky na riešenie ochorenia COVID-19 sú niekedy mätúce. Pravidlá nemusia byť všade rovnaké, mali by však byť aspoň kompatibilné. Pokiaľ ide o vakcíny alebo lieky, obyvatelia Holandska chcú, aby sa náklady udržali na čo najnižšej úrovni, a zároveň, aby ich kvalita bola spoľahlivá a výroba zodpovedná. Okrem toho si myslíme, že je dôležité, aby veľké podniky nezneužívali svoju moc; zdravotná starostlivosť by mala byť primárne v kompetencii jednotlivých štátov.

Úloha EÚ vo svete

- 1. Využiť silu EÚ, najmä pokiaľ ide o zásadné medzinárodné otázky**
- 2. Podporovať spoluprácu v rámci Európy i za jej hranicami, nie konflikty**
- 3. Ak ponúkame pomoc pri riešení konfliktov, pristupovať k tomu uvážlivo**

Obyvatelia Holandska si myslia, že európska spolupráca by sa mala zameriavať predovšetkým na závažné otázky spoločného záujmu. Na tieto otázky by sa mala zameriavať aj spolupráca EÚ s tretími krajinami. Okrem zmeny klímy a pandémie koronavírusu takéto otázky zahŕňajú aj medzinárodnú bezpečnosť a ochranu európskeho hospodárstva pred nekalými obchodnými praktikami. Tak v Európe, ako aj mimo nej, obyvatelia Holandska uprednostňujú spoluprácu pred konfliktom. Pokiaľ ide o prístup ku konfliktom, vždy sa treba usilovať o hľadanie nenásilného riešenia.

Úvod

Dialóg s občanmi s názvom Naša vízia Európy od 1. septembra do polovice novembra umožnil všetkým obyvateľom Holandska podeliť sa o svoje názory a nápady týkajúce sa budúcnosti Európy. Holandsko predkladá Európskej únii (EÚ) odporúčania, ktoré vyplynuli z tohto dialógu, spolu so získanými názormi a nápadi. Táto správa sa zameriava na posledné štyri témy (z deviatich). Prvých päť tém sa spracovalo v správe uverejnenej 3. decembra 2021.

O iniciatíve Vízia Európy

EÚ chce vedieť, čo si jej obyvatelia myslia o Európe. Na tento účel zorganizovala EÚ Konferenciu o budúcnosti Európy. Názory a nápady obyvateľov celej EÚ sa napokon premietnu do budúcich plánov pre Európu. V rámci tejto konferencie organizuje Holandsko národný dialóg s občanmi s názvom Naša vízia Európy.

Naša vízia Európy bola spustená 1. septembra formou online zberu názorov a nápadov prostredníctvom prieskumu, na ktorom sa zúčastnila reprezentatívna skupina. S cieľom lepšie pochopiť počiatkové poznatky získané z tohto prieskumu a formulovať konkrétne odporúčania sme zorganizovali tematické online dialógy. Dialógy boli otvorené pre každého, kto sa chcel zapojiť. Potom sme sa vybrali po celej krajine, aby sme sa porozprávali s mladými ľuďmi a inými skupinami (ktoré je ťažšie osloviť).

Od žiakov, cez študentov vyšších odborných škôl a študentov univerzít po poľnohospodárov, migrantov až samotného ministra.

V októbri a novembri sa uskutočnilo celkovo osem tematických online dialógov s priemerným počtom 30 účastníkov. Zorganizovali sme tiež jeden online tematický dialóg a sedem tematických dialógov v teréne s rôznymi skupinami obyvateľov Holandska. Napríklad sme hovorili s tureckou komunitou v Schiedame a navštívili sme dobrovoľníkov z nadácie Piëzo v Zoetermeer. Na poslednom podujatí sa po dialógu zúčastnil aj minister zahraničných vecí Ben Knapen. Minister sa s účastníkmi rozprával o dialógu a názoroch na budúcnosť Európy. Napokon sme zorganizovali šesť stretnutí s rôznymi skupinami mladých ľudí. Napríklad sme navštívili strednú školu v Helmonde, inštitút stredného odborného vzdelávania v Doetinche a Univerzitu v Leidene.

„Ide o budúcnosť našich detí. Preto myslím, že je dôležité sa zapojiť.“

Účastník tematického dialógu

O tejto správe

Na základe názorov a nápadov, ktoré sme zozbierali v uplynulých mesiacoch, sa EÚ predložili odporúčania obyvateľov Holandska. Rozhovory, ktoré sa uskutočnili medzi obyvateľmi Holandska, viedli k zaujímavým diskusiám a inovačným myšlienkam a návrhom. Niektoré z týchto myšlienok a návrhov sú zahrnuté v tejto správe. Obsah tejto správy tak predstavuje hlas Holandska: našu víziu Európy.

Samozrejme, tak ako existujú rozdiely medzi európskymi krajinami a občanmi, ani v Holandsku nemáme vždy na všetko rovnaký názor. Práve tieto rozdiely sú však veľmi užitočné a sú dôležitou črtou demokracie. Odporúčania vyplývajú z najviac zastúpených názorov a nápadov účastníkov iniciatívy Naša vízia Európy. Opisujeme aj obavy, myšlienky a pocity, ktoré sú menej bežné, ale ktoré nás počas dialógov a online prieskumu zaujali.

„Bolo príjemné, že som mal možnosť vyjadriť sa k veciam, na ktorých mi záleží a cítiť, že môj hlas sa berie do úvahy.“

Účastník tematického dialógu

Pre Konferenciu o budúcnosti Európy sa určilo deväť tém. Tieto témy sú tiež stredobodom holandského dialógu s občanmi s názvom Naša vízia Európy. V októbri sme uverejnili priebežnú správu obsahujúcu počiatočné poznatky a nadväzujúce otázky na základe panelového prieskumu. Začiatkom decembra vyšla ďalšia správa, v ktorej sa opisujú názory, myšlienky a odporúčania k prvým piatim témam. Táto správa sa zaoberá poslednými štyrmi témami.

Predchádzajúca správa – december 2021

- Hodnoty a práva, právny štát, bezpečnosť
- Silnejšie hospodárstvo, sociálna spravodlivosť a zamestnanosť
- Európska demokracia
- Digitálna transformácia
- Vzdelávanie, kultúra, mládež a šport

Aktuálna správa – január 2022

- Zmena klímy a životné prostredie
- Migrácia
- Zdravie
- EÚ vo svete

Ďalšie kroky

Na Konferencii o budúcnosti Európy sa sústreďujú nápady, názory a odporúčania všetkých obyvateľov EÚ. Na zasadnutiach sa bude diskutovať nielen o výsledkoch všetkých národných dialógov s občanmi, ale aj o výsledkoch iných iniciatív v rámci konferencie. Existujú napríklad aj európske panelové diskusie občanov a všetci občania EÚ (vrátane holandských občanov) majú prístup k európskej digitálnej platforme.

„Dúfam, že tí, čo vedú EÚ, zohľadnia moje názory a že im pomôžu správne sa rozhodovať.“

Účastník tematického dialógu

Konferencia sa skončí na jar 2022. Holandsko potom vypracuje záverečnú správu o dialógu s občanmi: dokument zahŕňajúci túto a predchádzajúcu správu, ktorý bude obsahovať odporúčania ku všetkým deviatim témam. Konferencia vypracuje odporúčania pre svoje predsedníctvo: predsedu Európskeho parlamentu, predsedu Rady ministrov a predsedníčku Európskej komisie. Zaviazali sa preskúmať spôsoby, ako nadviazať na odporúčania. Pre holandskú vládu sú výsledky cenným príspevkom aj z hľadiska formovania politiky krajiny vo vzťahu k EÚ.

Program do jari 2022 možno zhrnúť takto:

Harmonogram

Vízia Európy

1. 9.	12. 10.	22. – 23. 10.	15. 11.	3. 12.	14. 1.	21. – 22. 1.	február	18. – 19. 2.	11. – 12. 3.	22. – 24. 4.		
Zber nápadov online												
Tematické dialógy												
		Priebežné výsledky (priebežná správa)		Priebežná správa o témach týkajúcich sa hospodárstva a demokracie	Priebežná správa o témach týkajúcich sa klímy a EÚ vo svete		Záverečná správa „Naša vízia Európy“					
		↓				↓		↓	↓	↓		
		Zasadnutie konferencie				Zasadnutie konferencie		Zasadnutie konferencie	(príp.) Zasadnutie konferencie	Záverečné podujatie konferencie	→	Odporúčania pre predsedov <ul style="list-style-type: none"> • Európskeho parlamentu • Európskej komisie • Rady ministrov
						↑		↑		↑		
Ďalšie názory a nápady týkajúce sa budúcnosti Európy:												
dialógy s občanmi					európske panelové diskusie občanov					európska digitálna platforma (aj pre holandských občanov)		

Štruktúra tejto správy

Táto správa sa zameriava na štyri témy. Pri každej z tém opisujeme:

- Odporúčania vychádzajúce zo všetkých súčastí dialógu s občanmi
- Diskusie a nápady online a osobne: dojmy z názorov, nápadov a diskusií v rámci (online a prezenčných) tematických dialógov

Na konci správy sa nachádza vyhlásenie o zodpovednosti.

Zmena klímy a životné prostredie

Odporúčania – Náš pohľad na zmenu klímy a životné prostredie

71 % obyvateľov Holandska považuje zmenu klímy a životné prostredie za dôležité otázky a myslí si, že EÚ by ich mala riešiť.

1. Udať jasný smer, ako má Európa pristupovať ku zmene klímy

68 % obyvateľov Holandska si myslí, že by sa EÚ mala postaviť na čelo boja proti zmene klímy. Globálne otepľovanie je problém, ktorý žiadna krajina nedokáže vyriešiť sama. Hoci všetci obyvatelia Holandska nemajú rovnaký názor na zmenu klímy, myslíme si, že EÚ v každom prípade musí vypracovať jasnejšiu víziu budúcnosti. Napriek zelenej dohode je zrejmé, že názory členských štátov sa často líšia. Krajiny by naďalej mali mať možnosť prijímať vlastné rozhodnutia, no musia sa usilovať o dosiahnutie rovnakých cieľov. Myslíme si tiež, že zodpovednosť nesieme aj my občania, a jej súčasťou je prispôbenie nášho správania ako spotrebiteľov.

„Holandsko chce prestať využívať zemný plyn, ale v Nemecku sa propaguje. Niekedy je dosť ťažké sa v tom vyznať.“

2. Zabezpečiť, aby krajiny a podniky užšie spolupracovali na cielených riešeniach

Obyvatelia Holandska majú dojem, že keď ide o zmenu klímy a životné prostredie, krajiny často zvažujú vinu jedna na druhú. Hlavný dôraz sa kladie na rozdiely, napríklad medzi chudobnými a bohatými krajinami v EÚ alebo medzi krajinami, ktoré majú viac alebo menej priemyslu. Boli by sme radšej, keby krajiny hľadali, na čom sa vedia dohodnúť. Podobné spoločnosti v rôznych krajinách si napríklad môžu vymieňať poznatky a spoločne pracovať na riešeniach. Do takého typu spolupráce v boji proti zmene klímy sa tiež môžu viac zapojiť chudobnejšie krajiny. Môžu pomôcť pri navrhovaní spoločných riešení a využívať ich.

„V boji proti klimatickým zmenám by nemalo ísť o súperenie, ale spoluprácu.“

3. Zaviesť spravodlivý a realizovateľný systém nakladania s emisiami CO₂

Pri riešení zmeny klímy klade EÚ veľký dôraz na znižovanie emisií CO₂. Obyvatelia Holandska si myslia, že potrebujeme lepší systém, ktorý bude spravodlivo penalizovať výrobcov aj spotrebiteľov. Nezhodujú sa v otázke, či by ľudnatejšie krajiny mali mať dovolené produkovať viac emisií CO₂. Napríklad niektoré krajiny majú vysoko znečisťujúce priemyselné odvetvia, zatiaľ čo iné jednoducho majú veľký potenciál vyrábať ekologickú energiu. Tieto rozdiely je potrebné zohľadniť, aj keď bez toho, aby sa veci príliš komplikovali, pretože systém má byť zrozumiteľný pre všetkých.

„Priemyselné krajiny veľa vyvážajú. Znamená to, že daň za CO₂ majú platiť len ony? Myslím si, že by mali prispieť aj spotrebiteľia.“

4. Jasnejšie a pozitívnejšie komunikovať o výzvach, ktoré prináša zmena klímy

Obyvatelia Holandska veľa počujú a čítajú o zmene klímy. Pre mnohých ľudí je to však stále abstraktná a komplikovaná predstava. Často sa vníma ako niečo, čo stojí obrovské množstvo peňazí, hoci boj proti zmene klímy prináša aj príležitosti, napríklad na podporu miestnej výroby potravín a vývoj nových, udržateľných technológií. EÚ môže tento tieto aspekty vysvetľovať lepšie a častejšie. Myslíme si tiež,

že vedúci predstavitelia členských štátov by sami mohli dávať lepší príklad. Menej cestovania – napríklad medzi Bruselom a Štrasburgom – a viac online stretnutí môžu byť spôsobom ako podporiť udržateľnosť.

„Udržateľnosť sa stále príliš vníma cez náklady; mala by sa vnímať ako príležitosť, a nie ako hrozba.“

Diskusia a nápady online a osobne

„Emisie CO₂ by sme nemali vnímať ako právo, ale ako nežaduci vedľajší účinok.“

„Mám dojem, že v Európe sa v súvislosti so zmenou klímy viac hovorí, ako robí.“

„Prísnejšie pravidlá v oblasti klímy nám časom môžu priniesť úžitok; sme kontinent založený na obchode a tu by sme mali hľadať príležitosti.“

„Nemôžeme čakať na iné kontinenty – na to nie je čas.“

NÁPAD: *„Finančne odmeňovať krajiny, ak bude prekvitať ich prírodné prostredie a biodiverzita.“*

NÁPAD: *„Podporovať ekologický cestovný ruch v chudobných regiónoch EÚ.“*

Študenti vyššej SOŠ v Doetincheme: „Cestovanie na dlhé vzdialenosti by malo byť naďalej dostupné pre všetkých“

Študentom na Graafschap College v Doetincheme sa navrhlo, že lietanie v rámci EÚ by malo zdražieť. Niektorí študenti súhlasili, pretože drahšie letenky ľudí motivujú, aby hľadali udržateľnejšie alternatívy. Zdôrazňovali však, že EÚ by mala zabezpečiť lepšie možnosti, ktoré šetria klímu, ako napríklad lepšie vlakové spojenia. Ďalší účastníci diskusie uviedli, že nepodporujú drahšie letenky. „Bohatí ľudia lietajú najviac a tí si to ľahko môžu dovoliť,“ povedal jeden z účastníkov. „Vyššie ceny ich neodradia od lietania, ale dovolenky vo vzdialených krajinách budú nedostupné pre bežných ľudí.“

Poľnohospodári podporujúci prírodu: „EÚ môže pomôcť šíriť poznatky o udržateľných riešeniach“

BoerenNatuur je združenie poľnohospodárskych družstiev. Súčasťou tematického dialógu bola aj diskusia o zmene klímy a životnom prostredí. Diskutéri zastávali názor, že uplatňovanie právnych predpisov EÚ v jednotlivých krajinách by sa mohlo zlepšiť, pričom ako príklad uviedli právne predpisy týkajúce sa dusíka. „V právnych predpisoch EÚ sa stanovuje len to, že sa stav prírodných oblastí „nemá zhoršovať“, ale táto požiadavka sa vykladá celkom ináč v južnej Európe ako v Holandsku.“ Väčšina účastníkov diskusie sa zhodla, že Európa by sa mala postaviť na čelo boja proti zmene klímy. Poľnohospodári si myslia, že slová nestačia; mali by viesť k výsledkom, predovšetkým prostredníctvom výmeny poznatkov. „V našom odvetví pracujeme na spôsoboch, ako dosiahnuť čistejšie poľnohospodárstvo. EÚ by mala pomôcť rýchlo šíriť relevantné poznatky.“

Migrácia

(Migrácia a utečenci)

Hranice medzi krajinami EÚ sú otvorené. Krajiny teda spolupracujú v rámci EÚ, napr. pri riadení vonkajších hraníc a boji proti prevládzačstvu migrantov. Diskutuje sa aj o spravodlivom rozdelení utečencov medzi krajiny EÚ. Ako sa nato pozerá Holandsko?

Odporúčania – Náš pohľad na migráciu a utečencov

65 % obyvateľov Holandska považuje problematiku migrácie a utečencov za dôležitú a domnieva sa, že EÚ by mala riešiť tieto otázky.

1. Vyhnuť sa tomu, aby sa v diskusiách o utečencoch zabúdalo na nuansy

70 % obyvateľov Holandska si myslí, že hranice na okrajoch Európy potrebujú lepšiu ochranu. A 72 % z nich by názor nezmenilo, aj keby to znamenalo, že bude viac utečencov vrátených do krajín, ktoré nie sú bezpečné. Obyvatelia Holandska si myslia, že by sa mala venovať väčšia pozornosť dôvodom, prečo ľudia utekajú z krajín, ktoré nie sú bezpečné. V niektorých prípadoch je dôvodom zmena klímy, v iných je to vojna. V diskusiách o utečencoch sa o základných dôvodoch často hovorí len v obmedzenej miere. A pridaná hodnota, ktorú môžu utečenci priniesť krajine, sa často spomenie len zbežne. Napokon si myslíme, že EÚ by mala viac rozlišovať medzi ľuďmi na hraniciach pochádzajúcimi z regiónov, ktoré nie sú bezpečné, a hospodárskymi utečencami. Celkovo si myslíme, že v debatách o migrácii a utečencoch sa často ignorujú základné dôvody a nezohľadňujú sa nuansy. Európski politici by mali byť schopní s tým niečo urobiť, a to tak, že budú dobrým príkladom.

„Mali by sme utečencov vnímať ako našich blížnych. Pretože málokto z nás by sa len prizeral a nechal zomrieť niekoho, kto je v núdzi.“

2. Zabezpečiť spravodlivé a rozumné rozdelenie utečencov

Európsky imigračný úrad by mal byť schopný zabezpečiť spravodlivé rozdelenie utečencov medzi krajiny EÚ. Obyvatelia Holandska si však myslia, že by mali existovať jasné kritériá, aby sa určilo, čo je spravodlivé. Pre utečencov môže byť príťažlivá krajina s dobrým sociálnym systémom, no existujú aj iné faktory, ktoré sú dôležité tak pre utečenca, ako aj pre dotknutú krajinu. Napríklad v Holandsku máme nedostatok bývania. A niektoré krajiny alebo odvetvia naozaj potrebujú viac migrujúcich pracovníkov. Myslíme si, že je dôležité, aby EÚ tieto skutočnosti zohľadňovala pri rozdeľovaní utečencov. Jasné dohody nie sú len zrozumiteľnejšie, vyžadujú si aj menej diskusií. To je v konečnom dôsledku výhodné pre všetkých.

„Utečenci musia mať možnosť využívať svoj talent aj v cieľovej krajine.“

3. Využívať znalosti a skúsenosti na pomoc regiónom, z ktorých utečenci pochádzajú

67 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by mala poskytnúť väčšiu pomoc regiónom, ktoré nie sú bezpečné, aby sa zabránilo prílevu utečencov. Uvedomujeme si, že utečenci sa nerozhodnú opustiť svoju krajinu len tak. Preto by sme sa mali zaoberať príčinami, ako sú zmena klímy alebo konflikty, ktoré spôsobujú, že jednotlivé regióny nie sú bezpečné alebo sa v nich nedá prežiť. Podpora regiónov pôvodu utečencov zo strany EÚ by mohla byť vo forme poznatkov, nielen finančnej pomoci. Napríklad v Holandsku vieme veľa o poľnohospodárstve. Pomocou moderných poľnohospodárskych metód môžeme pomôcť iným krajinám lepšie sa vysporiadať so suchom a eróziou. Ľudia, ktorí utiekli do Európy, môžu

absolvovať nejakú formu odbornej prípravy v európskej krajine a potom sami pomáhať svojim krajinám pôvodu.

Diskusie a nápady online a osobne

„EÚ by mala zabezpečiť, aby konania o azyle prebiehali rýchlejšie. Potom by bolo viac miesta pre ľudí, ktorí to naozaj potrebujú.“

Poznám v susedstve veľa mladých ľudí, ktorí si chcú kúpiť dom, ale nemôžu nájsť nič, čo by si mohli dovoliť. A medzitým sa utečencom poskytuje bývanie. To považujem za problematické.“

„Zmena klímy bude naďalej nútiť ľudí, aby utekali zo svojich krajín. Zastaviť sa to nedá, no možno by sa to dalo lepšie regulovať.“

„Bývam v Betuwe. Keď sa oberajú hrušky a jablká, naozaj potrebujeme veľa migrujúcich pracovníkov.“

„Je dôvod, prečo nebezpečné regióny nie sú bezpečné; vlády sú často skorumpované. Ako vieme, čo sa stane s našou pomocou a peniazmi?“

NÁPAD: *„Zamyslite sa aj nad miestnymi stratégiami, možnosťou je napríklad zapojiť miestnych občanov do prijímania utečencov a financovať miestne integračné iniciatívy.“*

NÁPAD: *„Na začiatok postaviť v mestách „minidomčeky“ pre utečencov. Tým by sa uvoľnil tlak na trh s bývaním a ľudia by viac podporovali ich prijímanie.“*

Dobrovoľníci, ktorí boli sami utečencami: „Ľudia v Európe si udržiavajú odstup.“

Taal Doet Meer je dobrovoľnícke združenie, ktoré pomáha ľuďom, ktorí sú v Utrechte noví a hovoria cudzím jazykom, zapojiť sa do komunity. Počas tematických diskusií s týmto združením sa hovorilo nielen o migrácii, ale najmä o integrácii. Niektorí účastníci prišli do Holandska ako utečenci, napríklad aj diskutér zo Sýrie. „Po siedmich rokoch sa stále necítim ako Holanďan. Doteraz som si nenašiel prácu, hoci mám magisterský titul. Všimol som si, že európske krajiny sa zameriavajú hlavne na seba a nie sú plne otvorené iným krajinám a kultúram.“ Ďalší účastník diskusie povedal, že Európania si udržiavajú odstup aj medzi sebou. „Väčšina ľudí je sama; každý si robí to svoje. Ja si ale myslím, že by sme sa mali navzájom rozprávať a učiť sa jeden od druhého.“

Mladí ľudia z Nationale Jeugdraad (Národná rada mládeže): „Pusťte sem ľudí len vtedy, ak sa o nich dokážete dobre postarať.“

V Utrechte sa rozprávali členovia rôznych pracovných skupín Národnej rady mládeže (Nationale Jeugdraad; NJR). Účastníci (vo veku od 16 do 23 rokov) sa domnievajú, že pri rozdeľovaní utečencov po celej Európe by sa mali zohľadniť rôzne aspekty, ako napríklad počet obyvateľov krajiny, jej rozloha, sociálny systém a počet prijímacích centier. „Utečencov by ste mali pustiť do svojej krajiny len vtedy, ak sa o nich dokážete dobre postarať,“ povedal jeden z účastníkov diskusie. Mladí ľudia si tiež myslia, že ak krajina nedodrží dohody o prijímaní utečencov, mali by sa z toho vyvodiť následky. Napríklad by sa malo vynútiť zaplatenie pokuty. „A samotní utečenci by tiež mali mať možnosť vyjadriť sa,

kam chcú ísť,“ povedal jeden účastník. „Například, ak majú niekde rodinu, nemôžete ich poslať niekam inam.“

Zdravie

(Zdravotná starostlivosť)

Hoci zdravotnú starostlivosť riadia hlavne jednotlivé krajiny, európska politika ju môže podporiť a posilniť. Napríklad pri riešení krízy spôsobenej koronavírusom alebo počas iných (budúcich) zdravotných kríz. Alebo prostredníctvom spoločného výskumu závažných ochorení. Ako sa nato pozerá Holandsko?

Odporúčania – Naša vízia zdravotnej starostlivosti

64 % obyvateľov Holandska považuje zdravotnú starostlivosť za dôležitú a domnieva sa, že EÚ by mala riešiť tieto otázky.

1. Lepšie riadiť protiepidemické opatrenia

83 % obyvateľov Holandska si myslí, že krajiny v EÚ by mali viac spolupracovať, aby zabránili šíreniu infekčných chorôb po celom svete. Hranice vírusy nezastavia. To sme videli teraz cez pandémiu koronavírusu. Politiky v EÚ môžu byť mäťuce. To nie je dobré pre dodržiavanie pravidiel. Myslíme si, že opatrenia na zabránenie šíreniu vírusov v Európe by sa mali lepšie koordinovať, ale bez toho, aby museli byť pravidlá všade rovnaké. Mal by existovať priestor na rozhodovanie na miestnej úrovni. Nielen preto, že miery infekcie sa môžu líšiť, ale aj preto, že Európa sa skladá z rôznych kultúr. Niektoré opatrenia fungujú lepšie v jednej krajine ako v druhej.

„Bývam v Holandsku v blízkosti nemeckých hraníc. Rôzne pravidlá súvisiace s COVID-om v týchto dvoch krajinách ma naozaj vytáčajú.“

2. Poskytovať cenovo dostupné a spoľahlivé lieky pre každého

71 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by mala podniknúť kroky, aby sme sa menej spoliehali na krajiny mimo EÚ, pokiaľ ide o vývoj, výrobu a dodávku liekov. Ak by to však znamenalo, že ľudia musia dlhšie čakať na lieky, názory sa rôznia. Obyvatelia Holandska si myslia, že by to skomplikovalo výrobu a distribúciu liekov. Na jednej strane v Holandsku prudko rastú náklady na starostlivosť a myslíme si, že je dôležité, aby sa náklady čo najdlhšie udržali na nízkej úrovni. Na druhej strane chceme byť schopní dôverovať liekom, aj keď prichádzajú zďaleka. Nejde len o otázku kvality, ale aj o udržateľnú a etickú výrobu. Celkovo si myslíme, že dôležité lieky by mali byť všeobecne dostupné, a to aj v chudobnejších krajinách.

„Náklady na starostlivosť sú teraz také vysoké, že si ich takmer nemôžeme dovoliť. Preto by sme sa mali pokúsiť nakupovať nové lieky za čo najnižšie ceny.“

3. Krajiny sa musia samy usilovať, aby ich systémy zdravotnej starostlivosti boli spravodlivejšie a efektívnejšie

Obyvatelia Holandska si robia starosti o zdravotnú starostlivosť a tieto obavy sa netýkajú len vplyvu pandémie COVID-19. Napríklad v nemocniciach musíme riešiť štrukturálne problémy týkajúce sa kapacít. Niektorí obyvatelia Holandska vplyv trhu na zdravotnú starostlivosť nevnímajú pozitívne. Chápeme, že farmaceutické spoločnosti musia získať späť svoje investície a že zdravotné poisťovne chcú služby nakupovať lacno, ale veľké spoločnosti by nemali zneužívať svoju moc. EÚ by to mala regulovať. Odhliadnuc od toho považujeme zdravotnú starostlivosť za primárne národnú záležitosť. Koniec koncov, samotné krajiny najlepšie vedia, aké sú miestne problémy a priority. Myslíme si však, že je dôležité, aby sa európske krajiny navzájom učili s cieľom zlepšovať zdravotnú starostlivosť.

Diskusie a nápady online a osobne

„Pokiaľ ide o dostupnosť liekov v Európe, mali by sme byť o niečo opatrnejší. V tejto chvíli príliš veľa plytváme.“

„Je dobré, že Nemecko prijímalo pacientov s ochorením COVID-19 z Holandska. Rád by som videl viac takejto solidarity v Európe.“

„Bez ohľadu na to, kde v EÚ žijete a či ste bohatý alebo chudobný, každý má právo na dobrú zdravotnú starostlivosť.“

„Pri nákupe liekov pozerajte nielen na cenu, ale aj na etické hľadiská. Napríklad na to, či nebola na ich výrobu použitá detská práca.“

NÁPAD: *„Zlepšiť zdravie Európanov znížením stresu. Napríklad znížte počet pracovných hodín za týždeň.“*

NÁPAD: *„Využite edukatívne hry alebo rozšírenú realitu s cieľom pomôcť mladým ľuďom, aby sa rozhodovali pre zdravšie alternatívy.“*

Ľudia z Utrechtu s marockým pôvodom: „Zdravie niečo stojí“

Združenie *Marokkaans Dialoog Overvecht (MDO)* podporuje participáciu marockej komunity v štvrti Overvecht v Utrechte. Podporuje dialóg v tejto štvrti s cieľom zmierňovať znevýhodnenia. Účastníci tematického dialógu o víziách Európy zastávajú názor, že európska spolupráca má mnoho výhod. Niektorí účastníci si však myslia, že Holandsko je niekedy príliš závislé od iných krajín. Ako príklad bola uvedená pandémia COVID-19. Podľa diskutujúcich zdĺhavé rozhodovanie na európskej úrovni spôsobilo, že Holandsko začalo očkovať príliš neskoro. „Možno by bolo drahšie, keby Holandsko chcelo prijímať viac vlastných rozhodnutí“, povedal jeden účastník diskusie. „Ide však o zdravie a zdravie niečo stojí.“

Žiaci v Helmonde: „Lepšie byť múdrejší a kopírovať jeden od druhého, než aby všetci postupovali rovnako.“

Na strednej škole Dr. Knippenbergcollege v Helmonde žiaci vo veku 15 a 16 rokov diskutovali o tom, ako Európa zvláda pandémiu. Niektorí žiaci si myslia, že členské štáty EÚ by mali program očkovania stanoviť spoločne. Väčšina účastníkov si myslí, že jednotlivé krajiny majú lepšiu predstavu o tom, čo potrebujú a čo v nich funguje, a tak môžu lepšie rozhodnúť, čo je pre ich obyvateľstvo najlepšie. Napríklad vedia, ktoré sektory musia byť zaočkované ako prvé a ktoré môžu čakať. „Jasné, je fajn debatovať o tom na medzinárodnej úrovni“, povedal jeden zo žiakov. „Keď majú rôzne krajiny svoje vlastné a rôzne prístupy, môžu sa navzájom sledovať a učiť sa.“

Úloha EÚ vo svete

Svet čelí obrovským výzvam. EÚ je presvedčená, že otázky ako zmena klímy a pandémie sa dajú riešiť len pomocou globálnej spolupráce. EÚ tiež chce, aby jej hlas bolo jasne počuť na svetovej scéne, podobne ako napríklad hlas Spojených štátov a Číny. Ako sa nato pozerá Holandsko?

Odporúčania – Naša vízia úlohy EÚ vo svete

56 % obyvateľov Holandska považuje úlohu EÚ vo svete za dôležitú otázku, ktorú by EÚ mala riešiť.

1. Využiť silu EÚ, najmä pokiaľ ide o zásadné medzinárodné otázky

Vytvorenie EÚ je jedným z dôvodov, prečo Európania žijú v mieri viac ako 75 rokov; mnohí Holanďania to považujú za najväčší úspech EÚ. Okrem toho si obyvatelia Holandska myslia, že sila EÚ spočíva v spoločnom riešení veľkých medzinárodných výziev. Takými sú napríklad zmena klímy, pandémia a utečenecká kríza. Členské štáty môžu mať väčší vplyv aj na krajiny mimo EÚ, ak medzinárodné dohody uzatvárajú spoločne ako EÚ. Myslíme si, že Holandsko je príliš malé na to, aby samo dokázalo ovplyvniť tieto otázky. Na druhej strane ako obyvatelia Holandska chceme, aby naša krajina mohla naďalej prijímať vlastné rozhodnutia v súlade s našou kultúrou a našimi vlastnými záujmami. Spolupráca v Európe by sa preto mala zameriavať hlavne na zabezpečenie efektívnosti a vplyvu.

„Dohody o medzinárodnej spolupráci sa ľahšie uzatvárajú na úrovni EÚ, ako keď to robia jednotlivé krajiny osobitne.“

2. Podporovať spoluprácu v rámci Európy i za jej hranicami, nie konflikty

66 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by mala vytvoriť silnejší blok proti iným veľmocenským zoskupeniam. Myslíme si, že vo svete je čoraz menej rovnováhy. Krajiny ako Čína a Rusko získavajú čoraz viac moci v rôznych oblastiach. To je niečo, čo nás veľmi znepokojuje. EÚ by sa preto mala zaoberať otázkami, ako sú medzinárodná bezpečnosť a ochrana európskeho hospodárstva pred nekalými obchodnými praktikami. Myslíme si, že je dôležité, aby sa členské štáty častejšie a rýchlejšie dohodli na jednotnom prístupe. Potom by mal náš hlas väčšiu váhu. To, že sú európske krajiny spolu silnejšie, neznamena, že sa chceme častejšie zapájať do konfliktov. Predovšetkým chceme dobrú spoluprácu aj s krajinami mimo Európy vždy, keď sa to dá.

„Ak znížime vnútorné rozdiely a konflikty, zvýši sa viditeľnosť a vplyv EÚ na svetovej scéne.“

3. Ak ponúkame pomoc pri riešení konfliktov, pristupovať k tomu uvážlivo

Vzhľadom na rastúcu úlohu EÚ vo svete si 50 % obyvateľov Holandska myslí, že riešenie konfliktov vo svete je dôležitou otázkou. Je pre nás ťažké povedať, aký je najlepší spôsob riešenia konfliktov. Skúsenosti z minulosti ukázali, že vojenská intervencia nekončí vždy dobre. Výsledkom môžu byť nečakane vysoké náklady a ďalší prílev utečencov. Vzhľadom na tento miestny dosah by krajiny mali mať možnosť samé rozhodnúť, či sa chcú zapojiť do vojny. Vo všeobecnosti považujeme väčšiu spoluprácu medzi európskymi armádami za dobrú vec: myslíme si, že je dôležité, aby bola Európa schopná sa riadne brániť. Vždy však preferujeme riešiť konflikty bez toho, aby sme sa uchýlili k násiliu.

„Počas evakuácie z Afganistanu prišla každá krajina s vlastným plánom. Určite sa to nedalo spraviť lepšie?“

Diskusie a nápady online a osobne

„EÚ by si pred tým, ako ostatným povie, čo majú robiť, mala zamiesť pred vlastným prahom.“

Európania nakupovaním čínskych výrobkov vo veľkých množstvách podporujú Čínu.“

„USA sú pre európsku obranu stále extrémne dôležité.“

„Keď ste v EÚ, znamená to, že aj vy máte miesto pri rokovacom stole. Takže sa môžete vyjadrovať k dôležitým rozhodnutiam.“

„EÚ sa musí prestať vnímať ako samostatný subjekt, pretože ním nie je. Je kooperatívnym združením európskych členských štátov a mala by sa podľa toho správať.“

NÁPAD: „Tak ako bývajú pravidelné medzinárodné samity o klíme, mala by existovať aj pravidelná konferencia o ľudských právach.“

NÁPAD: „Zefektívnenie európskych armád napríklad spoločným nákupom vybavenia.“

Marocko-holandské ženy: „Bráňte ľudské práva“

Femmes for Freedom je holandské združenie, ktoré bojuje proti núteným manželstvám, sexuálnemu útlaku a finančnému využívaniu dievčat a žien z bikultúrneho prostredia. Uskutočnilo sa stretnutie so skupinou marocko-holandských žien z tohto združenia. Účastníčky diskusie sa domnievajú, že EÚ je v súčasnosti príliš závislá od Ruska a Číny. „Vidno, že EÚ sa jednoducho neodváža robiť nič, pretože sa bojí sankcií,“ povedala jedna účastníčka. Ako príklad sa zmienili o výrobe liekov, ktoré niekedy nie sú ani zďaleka lacné. „Ak by prišlo ku konfliktu, Čína môže jednoducho zavrieť kohútik a nám neostane nič“, povedala ďalšia účastníčka. Nastolila sa aj otázka ľudských práv. „Predstierame, že nám na tom záleží, ale zatvárame oči pred tým, čo Čína robí Ujgurom“, povedala jedna z účastníčok diskusie.

Žiaci zo strednej školy v Alkmaare zameranej na STEM („technasium“): „Nie spoločnej armáde“

Počas tematického dialógu žiaci zo strednej školy Jana Arentsza zameranej na STEM v meste Alkmaar hovorili o kladoch a záporoch spoločnej európskej armády. Diskutéri dali jasne najavo, že ju nepodporujú. „Ak by krajina v EÚ mala problém s krajinou mimo EÚ, museli by sme automaticky vstúpiť do vojny. Myslím, že krajiny by mali mať možnosť, aby sa o tomto rozhodli samy,“ povedal účastník diskusie. Diskutovalo sa aj o možnosti tretej svetovej vojny. Žiaci ju nepovažovali za veľmi pravdepodobnú, ale keby nastala, podľa nich by sa stále dalo nájsť rýchle riešenie. „Aj armády môžu dobre spolupracovať. Pokiaľ ide o mňa, európsku armádu netreba.“

Vyhlasenie o zodpovednosti

Iniciatíva Vízia Európy pozostáva z rôznych vzájomne prepojených formátov dialógu, pomocou ktorých sa zbierajú názory a nápady holandských občanov týkajúce sa budúcnosti Európy a EÚ. V tejto časti sa preukazuje, že vzájomne prepojené formáty dialógu sú v súlade s usmerneniami platnými pre národné panelové diskusie občanov v rámci Konferencie o budúcnosti Európy.

Štruktúra vzájomne prepojených formátov dialógu

Použili sa tieto formy dialógu:

1. Panelový prieskum

Prieskum reprezentatívnej vzorky obyvateľov Holandska

2. Hĺbkové tematické online dialógy

Dialógy, v rámci ktorých sa so skupinou obyvateľov Holandska podrobnejšie diskutovalo o prvej priebežnej správe s názvom Naša vízia Európy: počiatočné poznatky a nadväzujúce otázky (8. októbra 2021).

3. Dialógy s osobitnými skupinami

Stretnutia s obyvateľmi Holandska, ktorí nie sú zvyknutí zúčastňovať sa na (online) prieskumoch a panelových diskusiách.

4. Dialógy s mladými ľuďmi

Stretnutia zamerané na európske témy, ktoré sú pre mladých ľudí najdôležitejšie.

5. Otvorený online prieskum: Dotazník a „swipovací“ nástroj („swipe do budúcnosti“).

Dotazník k panelovému prieskumu mohli vyplniť aj všetci holandskí štátni príslušníci vrátane tých, ktorí majú bydlisko v zahraničí. Tento dotazník sa mohol vyplňať od 1. septembra do 14. novembra 2021. Okrem toho počas toho istého obdobia mohli všetci obyvatelia Holandska využiť nástroj „swipe do budúcnosti“: je to online nástroj s 20 tvrdeniami.

1. Panelový prieskum

Holandský dialóg s občanmi Vízia Európy (Kijk op Europa) sa začal 1. septembra 2021 panelovým prieskumom. V tomto vyhlásení o zodpovednosti stručne opisujeme štruktúru a vykonávanie tejto panelovej štúdie.

Cieľ a cieľová populácia

Dialóg s názvom Vízia Európy sa začal online dotazníkom zameraným na to, čo si myslia obyvatelia Holandska o budúcnosti Európy. Dotazník bol predložený reprezentatívnej skupine a sprístupnený všetkým Holanďanom a Holanďankám (vrátane tých, ktorí/ktoré žijú v zahraničí). Okrem toho bol všetkým k dispozícii aj on-line nástroj „swipe do budúcnosti“, ktorý obsahoval 20 tvrdení, na ktoré ľudia mohli vyjadriť svoj názor. Výsledky panelového prieskumu poskytl vstupné informácie pre rôzne tematické dialógy v nadväznosti na dialóg s občanmi v rámci iniciatívy Vízia Európy.

Cieľovou populáciou panelového prieskumu boli všetci obyvatelia Holandska, ktorí dovŕšili vek 18 rokov (k začiatku prieskumu v teréne) a ktorí majú zaregistrovaný pobyt v Holandsku v registri obyvateľov. Podľa holandského štatistického úradu (CBS) bolo k 1. januáru 2021 v tejto cieľovej skupine 14 190 874 osôb. Dolná hranica 18 rokov je v súlade s vekom oprávňujúcim na účasť vo voľbách. Toto bola populácia určená pre panelový prieskum.

Práca v teréne

Na získanie štatistického obrazu holandského obyvateľstva sa uskutočnil prieskum celoštátnej vzorky s viac ako 100 000 účastníkmi (osvedčenie ISO, skupina Research Keurmerk, Holandská asociácia pre výskum trhu). Všetci títo účastníci sa zaregistrovali do panelového prieskumu a pravidelne uvádzali názory na rôzne témy. Okrem osobnej motivácie poskytovať informácie bolo vyplňanie dotazníkov aj odmeňované. Z rôznych vedeckých štúdií vyplýva, že respondenti, ktorí dostávajú finančnú kompenzáciu za vyplnenie dotazníkov, neposkytujú výrazne odlišné odpovede ako respondenti bez kompenzácie (zdroj: Znižujú stimuly kvalitu údajov získaných v prieskumoch? Cole, J. S., Sarraf, S. A., Wang, X., 2015).

Práca v teréne sa začala 11. augusta 2021 a skončila 19. septembra 2021. Ako metóda zberu údajov sa použil internetový prieskum. Každý účastník panelového prieskumu dostal e-mail s individuálnym odkazom na online dotazník. Po dvoch týždňoch dostali účastníci prieskumu e-mail s upomienkou. Pozvánky na účasť sa zasielali po skupinách, v stratifikovanej forme (s náležitým ohľadom na rovnakú distribúciu medzi subpopuláciami), kým sa nedosiahol požadovaný počet respondentov.

Vzorka a distribúcia

Štúdia bola koncipovaná tak, že na dosiahnutie dobrej štatistickej spoľahlivosti sa muselo zúčastniť minimálne 3 600 respondentov. V rámci tohto čísla sa dosiahla aj dobrá distribúcia, pokiaľ ide o jednotlivé doplnkové ukazovatele populácie. Holandské obyvateľstvo nie je jednoliate. Preto sa vopred zabezpečilo, aby skúmaná vzorka obsahovala náležitú distribúciu rôznych ukazovateľov. Holandsko je pomerne malá krajina, ale názory v jednotlivých regiónoch sa môžu líšiť. Relatívna dôležitosť, ktorú ľudia pripisujú jednotlivým témam, môže byť ovplyvnená (aj) miestom, kde žijú. Napríklad ľudia, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach, môžu mať iné názory na bezpečnosť ako obyvatelia miest. Okrem toho zo štúdií holandského Inštitútu pre sociálny výskum (SCP) vyplynulo, že vzdelanejší ľudia vo všeobecnosti podporujú EÚ viac ako menej vzdelaní a že mladí ľudia sú častejšie viac proeurópski ako starší (zdroj: 'Wat willen Nederlanders van de Europese Unie?' Čo očakávajú obyvatelia Holandska od Európskej únie? holandský Inštitút pre sociálny výskum, Haag, 2019).

Preto sme vopred stanovili kvóty pre nasledujúce ukazovatele s cieľom zabezpečiť ich reprezentatívnu distribúciu v rámci vzorky: 1) región (rozdelenie regiónov podľa COROP), 2) vek a 3) úroveň vzdelania. Okrem toho vzorka reprezentuje tieto doplnkové ukazovatele: pohlavie, pôvod, hlavná každodenná činnosť a politické preferencie.

Rozdelenie regiónov v systéme COROP sa vypracovalo na základe uzlového princípu (spádové oblasti, ktoré poskytujú služby alebo plnia regionálnu funkciu), pričom sa vychádzalo z tokov dochádzky do zamestnania. V niekoľkých prípadoch sa namiesto uzlového princípu rešpektovali hranice provincií. Ak po úprave hraníc obcí došlo k prekročeniu hraníc podľa COROP, tieto regióny sa upravili (zdroj: CBS). V rámci regiónov COROP sme zabezpečili dobrú distribúciu týchto vekových skupín: 18 – 34; 35 – 54; 55 – 75 a viac ako 75.

Napokon sme zabezpečili aj reprezentatívnu distribúciu jednotlivých úrovní vzdelania. Distribúcia v rámci vzorky respondentov je v súlade s celoštátnou distribúciou najvyššej dosiahnutej úrovne vzdelania, pričom sa použilo toto rozdelenie:

Najvyššia dosiahnutá úroveň vzdelania

Nízka: základné vzdelávanie, predodborné stredoškolské vzdelávanie (VMBO), vyššie všeobecné stredoškolské vzdelávanie (HAVO) alebo preduniverzitné vzdelávanie (VWO) (1. – 3. rok), vyššie stredoškolské odborné vzdelávanie (MBO) (1. rok)	32,1 %
Stredná: vyššie všeobecné stredoškolské vzdelávanie (HAVO) alebo preduniverzitné vzdelávanie (VWO) (4. – 6. rok), vyššie stredoškolské odborné vzdelávanie (MBO) (2. – 4. rok)	44,6 %
Vysoká: vysokoškolské alebo univerzitné vzdelávanie	22,9 %
Neznáma	0,4 %

Odozva

Panelového prieskumu sa zúčastnilo spolu 4 086 respondentov. Dosiahol sa cieľ 3 600 plne vyplnených dotazníkov.

Odpovede podľa regiónov COROP a vekovej skupiny	18 – 34 rokov	35 – 54 rokov	55 – 75 rokov	75 + rokov
Severné Drenthe	11	14	17	5
Juhovýchodné Drenthe	10	12	14	4
Juhozápadné Drenthe	7	10	11	3
Flevoland	29	33	28	6
Severné Frízsko	20	22	25	8
Juhovýchodné Frízsko	12	13	14	3
Juhozápadné Frízsko	8	11	11	4

Odpovede podľa regiónov COROP a vekovej skupiny

	18 – 34 rokov	35 – 54 rokov	55 – 75 rokov	75 + rokov
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
Juhozápadný Gelderland	16	18	20	5
Delfzijl a okolie	2	4	5	1
Východný Groningen	7	10	12	3
Zvyšok Groningenu	36	26	28	8
Stredné Limbursko	13	17	21	7
Severné Limbursko	17	20	23	7
Južné Limbursko	38	40	52	17
Stredné Severné Brabantsko	34	35	35	11
Severovýchodné Severné Brabantsko	41	43	51	14
Západné Severné Brabantsko	40	47	49	15
Juhovýchodné Severné Brabantsko	55	56	58	18
Haarlem a okolie	13	18	18	7
Alkmaar a okolie	14	19	19	6
Amsterdam a okolie	116	104	88	23
Het Gooi a Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
Špička severného Holandska	22	27	30	9
Zaanstreek	11	13	12	3
Severný Overijssel	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Juhozápadný Overijssel	10	11	12	3
Utrecht	96	100	89	27
Zvyšok Zeelandu	16	21	23	8
Zeelandské Flámsko	6	8	9	3

Odpovede podľa regiónov COROP a vekovej skupiny	18 – 34 rokov	35 – 54 rokov	55 – 75 rokov	75 + rokov
Leiden a okolie & Bollenstreek	30	31	31	10
Haag a okolie	63	70	57	18
Delft a Westland	19	15	15	4
Rijnmond a okolie	103	107	99	31
Východné Južné Holandsko	22	24	25	8
Juhovýchodné Južné Holandsko	24	26	26	9

Odpovede podľa úrovne vzdelania

Nízka	1 382	34 %
Stredná	1 747	43 %
Vysoká	915	22 %
Neznáma	42	1 %

Spoľahlivosť a reprezentatívnosť

V prípade 4 086 respondentov je možné vyjadriť tvrdenia o celkovej populácii s 95 % spoľahlivosťou a 1,53 % toleranciou chybovosti. Spoľahlivosť a tolerancia chybovosti výsledkov závisia od veľkosti vzorky. Čím väčšia je vzorka, tým spoľahlivejšie a/alebo presnejšie možno extrapolovať výsledky na celkovú populáciu.

Hladina spoľahlivosti je definovaná ako 1 (100 %) mínus hladina významnosti. Je štandardné predpokladať hladinu významnosti 5 %, čo znamená hladinu spoľahlivosti 95 %. To znamená, že ak by sa štúdia opakovala rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, výsledky by poskytli rovnaký obraz v 95 % prípadov.

Hladina presnosti (vyjadrená ako tolerancia chybovosti) označuje rozsah hodnôt, v rámci ktorých sa nachádza skutočná hodnota v celkovej populácii, alebo inými slovami, do akej miery sa výsledky vzorky môžu líšiť od výsledkov, ktoré by sa získali, ak by dotazník vyplnila celá populácia. Tolerancia chybovosti 1,53 % znamená, že skutočná hodnota v celej populácii môže byť až o 1,53 % vyššia alebo nižšia ako hodnota vo vzorke. V praxi to znamená, že ak zo vzorky vyplýva, že 50 % respondentov považuje konkrétnu tému za dôležitú, skutočný percentuálny podiel môže byť až o 1,53 % nižší alebo vyšší ako 50 % (t. j. medzi 48,47 % a 51,53 %). V (štatistickom) kvantitatívnom výskume je bežná a všeobecne akceptovaná tolerancia chybovosti až do výšky 5 %.

Okrem spoľahlivosti je dôležitá aj reprezentatívnosť vzorky. Keďže pozvánky na účasť na prieskume boli zaslané po skupinách a stratifikované, výsledky sú reprezentatívne, pokiaľ ide o regióny COROP a vekové skupiny v každom regióne COROP. Výsledky sú tiež v súlade s celoštátnou distribúciou najvyššej dosiahnutej úrovne vzdelania.

Ďalšie doplnkové ukazovatele

Respondentom v panelovom prieskume sa položilo niekoľko ďalších otázok, týkajúcich sa ich situácie. Otázky sa týkali pohlavia, názorov na EÚ, pôvodu, hlavnej každodennej činnosti a toho, za ktorú politickú stranu by hlasovali, ak by sa voľby konali v tom čase.

49 % respondentov boli muži, 50 % ženy a 1 % na túto otázku radšej neodpovedalo.

51 % respondentov považuje členstvo Holandska v EÚ za dobrú vec, 13 % za zlú, a 36 % má neutrálny postoj, alebo na túto otázku nemá názor.

95 % respondentov sa narodilo v Holandsku. U 89 % respondentov sa obaja rodičia narodili v Holandsku. V prípade 5 % respondentov sa obaja rodičia narodili v zahraničí.

Aktuálne politické preferencie respondentov

Strana	%
VVD	14 %
PVV	13 %
SP	8 %
D66	6 %
CDA	6 %
Strana práce (PvdA)	6 %
Strana za zvieratá	4 %
Zelená ľavica (GroenLinks)	4 %
Kresťanská únia	3 %
JA21	3 %
Hnutie poľnohospodárov a občanov (BoerBurgerBeweging)	2 %
Demokratické fórum	2 %
Reformovaná politická strana (SGP)	2 %
Volt	2 %
DENK (MYSLI)	1 %
Skupina Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Strana Den Haan	0 %

Strana %

Iné	2 %
Nevyplnené	3 %
Neželám si uviesť	13 %
Nevolím	5 %

Aká je vaša hlavná každodenná činnosť v súčasnosti?

Zamestnanie %

Školská dochádzka/štúdium	6 %
Zamestnanec (zamestnankyňa) so skráteným pracovným úväzkom	16 %
Zamestnanie s plným pracovným úväzkom	31 %
SZČO	3 %
V domácnosti	5 %
Uchádzač(-ka) o zamestnanie	2 %
Dobrovoľník(-čka)	2 %
Práceschopný(-á)	6 %
Na dôchodku	27 %
Iné	1 %
Neželám si uviesť	1 %

Dotazník

Dotazník a túto správu si objednalo ministerstvo zahraničných vecí a vypracovala ich nezávislá externá organizácia. Dotazník má modulárnu štruktúru a obsahuje tieto časti, ktoré zodpovedajú témam určeným pre Konferenciu o budúcnosti Európy:

- kľúčové témy a úloha Európy
- zmena klímy a životné prostredie
- zdravie
- hospodárstvo a zamestnanosť
- úloha Európskej únie vo svete
- bezpečnosť a právny štát
- online svet
- európska demokracia
- migrácia a utečenci
- vzdelávanie, kultúra, mládež a šport

Pri vypracúvaní dotazníka sa veľká pozornosť venovala kvalite, spoľahlivosti a správnosti formulácií otázok. Cieľom bolo zabezpečiť, aby boli otázky, tvrdenia a ponúkané možnosti neutrálne a nenavádzali respondentov. Otázky sa tiež revidovali s cieľom zabezpečiť, aby boli napísané v jednoduchom jazyku (úroveň B1).

Dotazník bol kvalitatívne testovaný v osobných rozhovoroch s respondentmi, ktorí patrili do cieľovej skupiny s cieľom zistiť, ako rôzne typy respondentov reagujú na otázky. Formulácia otázok sa upravila vždy, keď vysvitlo, že sú príliš zložité.

Metódy analýzy

V tejto štúdií sa použili dve metódy analýzy:

Jednorozmerná analýza

Pri jednorozmernej analýze sa na opis premenných v štúdií používajú opisné štatistiky. V tejto štúdií sa použili frekvencie a priemery.

Dvojrozmerná analýza

Dvojrozmerná analýza sa zameriava na vzťah medzi dvoma premennými, v tomto prípade vzťahom medzi významom rôznych tém a tým, či by sa nimi EÚ mala alebo nemala zaoberať na jednej strane a doplnkovým ukazovateľom veku na strane druhej. Testovanie významnosti sa použilo na určenie toho, či rôzne vekové skupiny pripisujú danej téme rôzny stupeň dôležitosti a či majú rozdielne názory na to, či by sa týmito témami EÚ mala zaoberať.

Podávanie správ a úplnosť

V tejto správe sa analyzujú výsledky všetkých otázok položených respondentom v rámci prieskumu. Pri niektorých otázkach respondenti mohli uviesť „otvorené“ odpovede (na rozdiel od výberu zo súboru viacerých vopred stanovených odpovedí). Tieto otvorené odpovede sa potom kategorizovali a zapracovali do správy. Názory, ktoré respondenti uviedli v otvorených poliach pre komentáre, poslúžili ako podklad pre jednotlivé tematické dialógy v nadväznosti na dialóg s občanmi s názvom Vízia Európy.

2. Hĺbkové tematické online dialógy

O kľúčových témach Konferencie o budúcnosti Európy sa podrobnejšie diskutovalo v ôsmich tematických online dialógoch. Cieľom dialógov bolo zistiť, *prečo* si ľudia myslia to, čo si myslia, ako aj príčiny a pocity, z ktorých vychádzajú. Čo ich znepokojuje a aké vidia príležitosti? Počas stretnutí v rámci dialógu dostali účastníci aj príležitosť predniesť návrhy a nápady k jednotlivým témam. Mohli tiež nastoliť otázky, ktorými sa konferencia nezaoberá, ale ktoré sú pre nich dôležité.

Tematické dialógy sa uskutočnili 12. a 14. októbra a 9. a 11. novembra. V októbri sa uskutočnili štyri tematické online dialógy zamerané na oblasť Hospodárstvo a demokracia. V novembri sa uskutočnili štyri tematické online dialógy zamerané na oblasť Klíma a EÚ vo svete. Na každom stretnutí dialógu sa zúčastnilo v priemere 29 ľudí (spolu 231). Účastníci sa hľadali v radoch účastníkov panelového prieskumu (pozri bod 1) a prostredníctvom sociálnych médií.

3. Dialógy s osobitnými skupinami

Vieme, že niektoré skupiny holandských obyvateľov sú menej zvyknuté zúčastňovať sa na (online) prieskumoch a panelových diskusiách. Na získanie reprezentatívneho obrazu o „hlase Holandska“ bolo dôležité, aby aj oni mali možnosť vyjadriť svoje myšlienky a názory. Preto sme v rámci procesu Vízia Európy zorganizovali aj osobné dialógy. Názory a myšlienky, ktoré sme počas nich zozbierali, sa použili ako podklady pre odporúčania.

Cieľové skupiny

Neexistuje jasná definícia cieľových skupín, ktoré sú ťažko osloviteľné. Výskum a skúsenosti ukázali, že je oveľa menej pravdepodobné, že sa na prieskumoch a diskusiách dobrovoľne zúčastnia obyvatelia Holandska, ktorí **nepochádzajú zo západného prostredia**. Keďže tvoria veľkú skupinu (14 % obyvateľov Holandska¹⁾, boli vybraní, aby sa zúčastnili na dialógu Vízia Európy. Uplatnilo sa pri tom rovnaké štatistické váženie, ako pri osobách s **nízkou úrovňou gramotnosti**. Ide tiež o veľkú skupinu (2,5 milióna obyvateľov Holandska), ktorá sa čiastočne prekrýva so skupinou migrantov (39 %). Napokon sa uskutočnil dialóg so skupinou, ktorá sa len zriedka objavuje v prieskumoch a diskusiách a **je kritická voči Európe, pričom s ňou má veľa profesionálnych kontaktov**. Na účasť boli vybrané podniky v odvetví poľnohospodárstva.

Uvedené skupiny boli oslovené prostredníctvom organizácií, do ktorých patria, ako sú združenia migrantov, záujmové skupiny a profesijné organizácie. Keďže sme obmedzili počet dialógov na osem, nemohli sme zahrnúť všetkých. Výber účastníkov bol preto do istej miery arbitrárny. Pri výbere účastníkov sme hľadali najmä ľudí, ktorí mali veľký záujem o účasť a chceli pomôcť pri miestnej organizácii, pričom sme zohľadnili aj praktické otázky, ako napríklad dostupnosť, pokiaľ ide o dátumy a miesta.

Dialógy v teréne sa uskutočnili s členmi týchto organizácií:

- Stichting Hakder, komunita Alevitov, Schiedam
- Stichting Asha, hindustánska komunita, Utrecht (2 stretnutia)
- Piëzo, organizácia občianskej spoločnosti, Zoetermeer
- Taal doet Meer, organizácia na podporu gramotnosti, Utrecht
- BoerenNatuur, združenie poľnohospodárskych družstiev
- Marokkanen Dialoog Overvecht, marocká komunita, Utrecht
- Femmes for Freedom, záujmové združenie žien s migrantským pôvodom, Haag

Na týchto dialógoch sa zúčastnilo spolu 110 mladých ľudí.

4. Dialógy s mladými ľuďmi

Mladí ľudia sú prioritnou cieľovou skupinou Konferencie o budúcnosti Európy. S cieľom aktívne podporiť ich účasť na dialógu s občanmi s názvom Vízia Európy a dodať väčšiu váhu názorom a myšlienkam tejto skupiny sa zorganizovalo šesť osobných dialógov zameraných osobitne na mladých ľudí.

Zasadnutia sa konali v týchto inštitúciách:

- Studievereniging Geschiedenis, združenie študentov histórie, Univerzita v Leidene
- Dr. Knippenbergcollege, stredná škola, Helmond
- Coalitie-Y, Sociálno-ekonomická rada (SER), mládežnícke združenie
- Graafschap College, inštitút vyššieho stredného odborného vzdelávania, Doetinchem
- CSG Jan Arentsz, stredná škola zameraná na STEM (technasium), Alkmaar
- Národná rada mládeže (stretnutie sa uskutočnilo na externom mieste)

Na týchto dialógoch sa zúčastnilo celkovo 110 mladých ľudí.

Použité techniky diskusie

Počas tematických online dialógov, dialógov s osobitnými skupinami a dialógov s mladými ľuďmi sa použila sokratovská metóda. Táto metóda sa v Holandsku používa už roky počas nášho Dňa dialógu, v rámci ktorého sa ľudia v celom Holandsku navzájom rozprávajú o otázkach, ktoré sa ich týkajú. Pri sokratovskej metóde moderátor uplatňuje tieto zásady:

- Nechajte každého, aby povedal svoj príbeh.
- Nereagujte okamžite protichodným príbehom.
- Dávajte najavo vzájomný rešpekt.
- Hovorte za seba („myslím si“ namiesto „vraví sa“).
- Požiadajte o vysvetlenie, ak počujete len všeobecné tvrdenia.
- Nesúďte, namiesto toho skúmajte názory.
- Dajte priestor tichu, ak účastníci potrebujú časť na rozmýšľanie.

Dialógy postupujú podľa modelu: divergencia – konvergencia – divergencia. Východiskovým bodom je, že najprv sa musíte rozchádzať (vytvoriť priestor pre individuálne pocity a názory), aby ste sa mohli zblížovať (debatovať o možných smerovaniach) a nakoniec sa opäť rozchádzať (napr. pozbierať jednotlivé odporúčania). Teória a prax ukazujú, že tento model zabezpečuje hladký dialóg.

Všetky dialógy viedli profesionálni moderátori.

5. Otvorený online prieskum: Dotazník a „swipovací“ nástroj“ („swipe do budúcnosti“).

Dotazník k panelovému prieskumu mohli vyplniť aj všetci holandskí štátni príslušníci vrátane tých, ktorí majú bydlisko v zahraničí. Tento dotazník sa mohol vypĺňať od 1. septembra do 14. novembra 2021. Okrem toho počas toho istého obdobia mohli všetci obyvatelia Holandska využiť nástroj „swipe do budúcnosti“: je to online nástroj s 20 tvrdeniami.

Odozva a vykonávanie

Dotazník vyplnilo 1 967 respondentov a 6 968 respondentov reagovalo na všetky vyhlásenia vo „swipovacom nástroji“. Dotazník a „swipovací nástroj“ boli otvorené pre všetkých; mohol sa zapojiť každý bez podmienok alebo výberu. Otázky v dotazníku sa mohli preskakovať (neboli žiadne povinné otázky), aby sa maximalizovala účasť. Respondenti si možnosť „nechcem sa vyjadriť“ v dotazníku vybrali omnoho častejšie ako v reprezentatívnom panelovom prieskume.

Životná situácia respondentov, ktorí odpovedali na otvorený dotazník a využili „swipovací nástroj“, sa rôznymi spôsobmi líšila od situácie účastníkov reprezentatívneho panelového prieskumu. Na rozdiel od výsledkov panelového prieskumu nie sú výsledky otvoreného dotazníka a „swipovacieho nástroja“ reprezentatívne. Výsledky otvoreného online prieskumu boli použité na doplnenie panelového prieskumu. Poskytujú náhľad na prevládajúce nálady a nápady v Holandsku. Návrhy na zlepšenia uvedené vo voľných textových poliach sa použili pri podtému Diskusie a nápady online a osobne. Swipovací nástroj sa použil na získanie prehľadu o niektorých prevládajúcich náladách v Holandsku. Výsledky sa zohľadnili pri príprave odporúčaní. Keďže reprezentatívnosť je jednou z podmienok, v tejto správe sa výsledky otvoreného online prieskumu zohľadňujú len v obmedzenej miere.

Toto je publikácia ministerstva zahraničných vecí.
www.kijkopeuropa.nl